

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/93/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713200042
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8713200042.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcov 1./ L. X., bytom F. XXX/XX, X., 2./ P. X., bytom F. XXX/XX, X., 3./ E. X., bytom Y. - H. XXXX/XX, X., 4./ G. X., bytom L. Q. XXXX/XX, X., všetci právne zastúpení Advokátska kancelária Hudzík - Novýsedlák Partners, v. o. s., Mnoheľova 830/15, Poprad, proti žalovaným 1./ M. X., bytom I. XXX, V. Q., právne zastúpený JUDr. Petrom Ďurišom, advokátom, Sadová 3507/12, Poprad, 2. A. X., bytom I. V. K., v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s prísl., o odvolaní žalovaného v 2.rade proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 17C/1/2013-80 zo dňa 31.12.2013 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie vo výroku o povinnosti žalovaného v 2.rade zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého nariadil vo veci znaleckého dokazovania a na jeho vykonanie ustanovil znalca z odboru stavebníctvo, odvetvia pozemné stavby a odhad hodnoty nehnuteľností Ing. P. I., bytom H. XXX/XX, X., ktorému zároveň vymedzil úlohu znaleckého dokazovania, ako aj lehotu na vypracovanie znaleckého posudku. Účastníkom, resp. ich právnym zástupcom uložil povinnosť riadiť sa pokynmi znalca a poskytnúť mu potrebnú súčinnosť pod hrozbou uloženia poriadkových opatrení. Žalobcom v 1. - 4.rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 200,- Eur, ako aj žalovanému v 2.rade uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 200,- Eur.

V odôvodnení uviedol, že vo veci prebieha konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s príslušenstvom. Medzi účastníkmi je sporná hodnota nehnuteľnosti, ako aj možnosť jej využitia a reálnej delby. Z dôvodu, že posúdenie v tejto veci závisí od posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, súd s poukazom na ust. § 127 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vo veci nariadil znalca s použitím aj ust. § 2 ods. 2, § 16, § 17 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v znení neskorších predpisov.

O zložení preddavku na trovy znaleckého dokazovania súd rozhodol podľa § 141 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že túto povinnosť uložil žalobcom a žalovanému v 2.rade, lebo znalecké dokazovanie je v záujme všetkých účastníkov konania. Žalovanému v 1.rade bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalovaný v 2.rade. Žiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ako aj preddavku na trovy znaleckého dokazovania a trov konania. Poukázal na to, že on spor nezačal, nezavinil, nemá žiaden hnutelný a nehnuteľný majetok ani žiadne úspory. Spoluvlastnícky podiel, ktorý vlastní je predmetom sporu, avšak na tento sa vedie exekúcia na dlh vo výške 66.387,83 Eur. Podotkol, že je starobný dôchodca s príjmom 202,- Eur, a preto skutočne si nemôže dovoliť zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie. Zároveň žiadal súd, aby mu zaslal tlačivá

na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ako aj určil lehotu, v ktorej má riadne vyplnené tlačivo predložiť.

Súd prvého stupňa doručil žalovanému v 2.rade tlačivo pre zdokladovanie pomerov účastníka, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré následne žalovaný v 2.rade vyplnené vrátil súdu dňa 14.3.2014. Z obsahu spisu vyplýva, že bez rozhodnutia o žiadosti žalovaného v 2.rade o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, súd prvého stupňa predložil vec odvolaciemu súdu.

Právni zástupcovia žalovaného v 1. rade a žalobcov sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2.rade je dôvodné.

Občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti, pod ktorou treba rozumieť právnu istotu pri aplikácii práva súdom, a to v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov konania v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v súlade s právom na spravodlivý súdny proces zaručeným čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.

Z procesného hľadiska je súd povinný svojou činnosťou zabezpečiť výkon spravodlivosti tak, aby nedošlo k jej odopretiu (§ 1, 3 O. s. p.).

Oboznámením sa s obsahom spisu, ako aj postupom súdu po vydaní rozhodnutia o uložení povinnosti zložiť preddavok žalovanému v 2.rade, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa nesprávne postupoval, pokiaľ o žiadosti žalovaného v 2.rade súd prvého stupňa nerozhodol.

Podľa ust. § 141 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

Z citovaného ust. § 141 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že o tom, ktoré dôkazy budú vykonávané, rozhoduje súd. Pri vykonaní dôkazu spravidla vznikajú trovy konania, a preto súd má možnosť uložiť účastníkom konania, aby na tieto zložili preddavok. Uloženie tejto povinnosti však prichádza do úvahy iba vtedy, ak u osoby, ktorej hodlá uložiť povinnosť zložiť preddavok nie sú naplnené predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku. Pre tieto účely treba dôsledne rozlišovať oslobodenie od súdnych poplatkov buď zo zákona, či už vecné alebo osobné oslobodenie, o ktorom súd ani nerozhoduje, ako aj faktický stav na strane účastníka konania, podľa ktorého táto osoba spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, a to bez zreteľa na to, či súd vydal rozhodnutie o oslobodení od súdnych poplatkov. Súd totiž nemôže účastníkovi uložiť povinnosť zložiť preddavok ak na jeho strane sú naplnené predpoklady pre oslobodenie. Naplnenie týchto predpokladov sa skúma ako otázka predbežná. Pre možnosť uložiť povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu je rozhodujúce naplnenie predpokladov vyplývajúcich z citovaného ust. § 141, a to že účastník konania, ktorému má byť povinnosť uložená navrhol vykonanie dôkazu, alebo dôkaz sa má týkať skutočnosti, ktoré uviedol, alebo má byť vykonaný v jeho záujme a ten, komu súd hodlá uložiť povinnosť zložiť preddavok nie je osobne oslobodený rozhodnutím súdu od súdneho poplatku. Pre posudzovanie sociálnych a majetkových pomerov pre účely pri rozhodovaní o povinnosti zložiť preddavok na trovy dôkazu, súd skúma sociálne a majetkové pomery v zmysle kritérií vyplývajúcich z ust. § 138 Občianskeho súdneho poriadku. Súd teda nemôže uložiť povinnosť zložiť preddavok účastníkovi konania v prípade, ak by na jeho strane inak boli naplnené predpoklady pre vydanie rozhodnutia podľa § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o oslobodení od súdneho poplatku. Z uvedeného vyplýva, že pred rozhodnutím o uložení povinnosti zložiť preddavok na trovy dôkazu žalovanému v 2.rade, bolo povinnosťou súdu skúmať, či nespĺňa predpoklady pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Vzhľadom na namietanú skutočnosť v podanom odvolaní a následne predložené tlačivo pre zdokladovanie sociálnych a majetkových pomerov, súd prvého stupňa mal o žiadosti žalovaného v 2.rade rozhodnúť.

Z tohto dôvodu odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie vo výroku o povinnosti žalovaného v 2.rade zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku)

V ďalšom konaní je úlohou súdu prvého stupňa po predchádzajúcom posúdení sociálnych a majetkových pomerov žalovaného v 2.rade na základe žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle ust. § 138 Občianskeho súdneho poriadku o tejto žiadosti rozhodnúť a následne rozhodnúť, či žalovanému v 2.rade bude uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania alebo nie.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.